

SĄDOWA KONTROLA ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

DOŚWIADCZENIA, DYLEMATY, PERSPEKTYWY

AKADEMIA IM. JANA DŁUGOSZA W CZĘSTOCHOWIE

**SĄDOWA KONTROLA
ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**

DOŚWIADCZENIA, DYLEMATY, PERSPEKTYWY

POD REDAKCJĄ NAUKOWĄ

EWY WÓJCICKIEJ

Częstochowa 2017

Recenzenci:

prof. zw. dr hab. Krystian Complak
prof. dr hab. Józef Jagieła
prof. dr hab. Agnieszka Krawczyk
prof. dr hab. Marek Szydło
prof. dr hab. Bartosz Wojciechowski

Stan prawny na dzień 15 września 2016 r.

Redaktor naczelny Wydawnictwa
Andrzej Miszczak

Skład i łamanie tekstu
Piotr Gospodarek

Korekta
Zespół, Ewa Wójcicka

Projekt okładki
Damian Rudziński

© Copyright by Akademia im. Jana Długosza, Częstochowa 2017

ISBN 978-83-7455-525-8

Wydawca
Wydawnictwo im. Stanisława Podobińskiego
Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie
42-200 Częstochowa, ul. Waszyngtona 4/8
tel. 34 378 43 29, fax 34 378 43 19
e-mail: wydawnictwo@ajd.czyst.pl

Spis treści

Wprowadzenie	11
Jadwiga Glumińska-Pawlic	
<i>Rozbieżności w orzecznictwie sądowym a pewność prawa podatkowego (Kilka refleksji po lekturze wyroków sądów administracyjnych)</i>	15
1. Wstęp	15
2. Istota i charakter spółki cywilnej jako podatnika podatku od nieruchomości	16
3. Wyrok pierwszy	18
4. Wyrok drugi	20
5. Podsumowanie	28
Martyna Wilbrandt-Gotowicz	
<i>Odmowa podjęcia uchwały przez Naczelny Sąd Administracyjny</i>	31
1. Wstęp	31
2. Podstawa prawna odmowy podjęcia uchwały a przesłanki podmiotowe i przedmiotowe pytań prawnych do NSA	32
3. Przykładowe podstawy odmowy podjęcia uchwały przez NSA	36
4. Zbieg pytań do NSA, TK i TSUE a odmowa podjęcia uchwały przez NSA	40
5. Podsumowanie	50
Anna Chorążewska	
<i>Sądowa ochrona samorządności terytorialnej w świetle Konstytucji RP z 1997 r.</i>	53
1. Samorządność terytorialna jako jedna z zasad ustroju RP	53
2. Prawo do sądu jednostek samorządu terytorialnego	58
3. Sądowa ochrona podstaw ustrojowych samorządności terytorialnej	66
4. Podsumowanie	73
Tomasz Szewc	
<i>Samorządowa skarga powszechna a ochrona praw i wolności jednostki</i>	77
1. Wstęp	77
2. Charakter prawny	77
3. Legitymacja bierna	79
4. Zakres przedmiotowy skargi	81
5. Legitymacja czynna	83
6. Termin wniesienia skargi	84
7. Orzekanie	87
8. Podsumowanie	89

Magdalena Gurdek

Sądowa kontrola ważności referendum w sprawie odwołania wójta w kontekście przysługujących wójtowi środków ochrony prawnej 91

1. Wstęp 91
2. Prawo wniesienia przez wójta protestu przeciwko ważności referendum w sprawie jego odwołania 93
3. Prawo zaskarżenia przez wójta wygaśnięcia mandatu wskutek odwołania go w drodze referendum 98
4. Praktyczne sposoby radzenia sobie z brakiem prawa wójta do wniesienia protestu przeciwko ważności referendum w sprawie jego odwołania 101
5. Podsumowanie 104

Daria Danecka

„Wymiar sprawiedliwości” a „kontrola” sprawowana przez sądy administracyjne w zakresie zagospodarowania przestrzennego 107

1. Wstęp 107
2. Pojęcie „wymiaru sprawiedliwości” 108
3. Pojęcie kontroli 109
4. Zakres kontroli 110
5. Wymiar sprawiedliwości a kontrola 111
6. Wymiar sprawiedliwości czy kontrola? 114
7. Podsumowanie 116

Dawid Czeszyk

Skarga na bezczynność organu w postępowaniu o ustalenie odszkodowania za pozbawienie prawa własności nieruchomości pod drogi publiczne 119

1. Wstęp 119
2. Prawo własności i jego ochrona a wywłaszczenie nieruchomości 120
3. Wywłaszczenie pod drogi publiczne 123
4. Odszkodowanie za wywłaszczenie nieruchomości pod drogi publiczne 127
5. Skarga na bezczynność organu 129
6. Zasady i tryb wnoszenia skargi na bezczynność organu 132
7. Podsumowanie 135

Magdalena Sieniuc

Nowe uprawnienia orzecznicze referendarza sądowego w postępowaniu sądowoadministracyjnym 139

1. Wstęp 139
2. Wydawanie postanowień o umorzeniu postępowania w sprawach z zakresu prawa pomocy 141
3. Wydawanie postanowień o cofnięciu prawa pomocy 143
4. Wydawanie postanowień o ustanowieniu kuratora w postępowaniu sądowoadministracyjnym 145
5. Wydawanie zarządzeń o pozostawieniu pisma bez rozpoznania 148
6. Wydawanie zarządzeń o ściąganiu opłaty kancelaryjnej za odpis orzeczenia z uzasadnieniem 149
7. Wydawanie postanowień o stwierdzeniu prawomocności orzeczenia sądowego 150

8. Wydawanie zarządzeń o zwrocie akt administracyjnych	151
9. Wnioski de lege ferenda	152
10. Podsumowanie	153

Radosław Bulejak

<i>Rozpoznanie sprawy sądowoadministracyjnej w trybie uproszczonym a prawo do rzetelnego procesu sądowego</i>	155
---	-----

1. Rozpoznanie sprawy sądowoadministracyjnej	155
2. Tryb uproszczony	157
3. „Rzetelność” trybu uproszczonego	158
4. De lege ferenda	168

Lucyna Łuczak-Noworolnik

<i>Wpływ informatyzacji postępowania sądowoadministracyjnego na gwarancje strony do rzetelnego procesu sądowego</i>	171
---	-----

1. Wstęp	171
2. Rzetelny proces sądowy – założenia, podstawy prawne, elementy składowe	172
3. Informatyzacja polskiego i estońskiego postępowania sądowoadministracyjnego – założenia, proponowane rozwiązania	175
4. Elektroniczny dostęp do dokumentacji i akt sądowych	177
5. Elektroniczna komunikacja z sądem	179
6. Dostęp do orzeczeń sądowych	184
7. Podsumowanie	186

Adrianna Elżbieta Grzyska-Truksa, Wiesława Kulig-Wyporska

<i>Sądowa kontrola administracji publicznej w świetle art. 145a ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi</i>	189
--	-----

1. Wstęp	189
2. Artykuł 145a p.p.s.a a konstytucyjny model orzecznictwa sądów administracyjnych.....	190
3. Analiza artykułu 145a § 1 p.p.s.a.	193
4. Artykuł 145a § 1 p.p.s.a a problematyka decyzji pozostawionych uznaniu organu administracji – wątpliwości interpretacyjne na przykładzie decyzji w sprawie ulg w zapłacie zobowiązań podatkowych	194
5. Analiza artykułu 145a § 2 p.p.s.a.	198
6. Analiza artykułu 145a § 3 p.p.s.a.	199
7. Podsumowanie	201

Katarzyna Kułak-Krzysiak

<i>Skuteczne wykonywanie orzeczeń sądów administracyjnych</i>	203
---	-----

1. Wstęp	203
2. Cel postępowania	205
3. Cel orzekania	209
4. Efektywność orzekania	210
5. Przewlekłość w wykonaniu wyroku sądu administracyjnego	211
6. Podsumowanie	212

Łukasz Dawid Dąbrowski

Ochrona praw przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w przypadku niewykonywania orzeczeń sądów administracyjnych przez Prezesa UKE 215

1. Wstęp 215
2. Przebieg postępowania przetargowego 217
3. Sądowoadministracyjne środki ochrony prawnej 221
4. Podsumowanie 226

Elżbieta Małecka

Regulacja a ochrona antymonopolowa w sektorze telekomunikacyjnym – dopuszczalność równoległego stosowania obu porządków prawnych na podstawie wybranych polskich i europejskich orzeczeń 229

1. Wstęp 229
2. Zakres równoległego stosowania prawa konkurencji i regulacji sektorowych w unijnym porządku prawnym 230
3. Zakres równoległego stosowania prawa konkurencji i regulacji sektorowych w polskim porządku prawnym 235
4. Podsumowanie 239

Rafał Cieślak

Sądowa kontrola rozstrzygnięć instytucji oceniających projekty dofinansowane ze środków europejskich w ramach polityki spójności UE 241

1. Wstęp 241
2. Ewolucja systemu środków ochrony prawnej wnioskodawców 243
3. Kontrola przedsądowa i sądowoadministracyjna rozstrzygnięć instytucji oceniających projekty w przepisach ustawy wdrożeniowej 248
4. Podsumowanie 253

Olgierd Kucharski

Nakazy płacowe inspektora pracy w orzecznictwie sądowoadministracyjnym 255

1. Wstęp 255
2. Geneza nakazów płacowych 256
3. Należność świadczenia 258
4. Definicja strony 266
5. Termin wykonalności 268
6. Trudności finansowe 269
7. Podsumowanie 270

Piotr Kapusta

Rozpoznawanie odwołań od decyzji organu rentowego przez sąd powszechny i jego znaczenie dla ochrony praw jednostki 273

1. Wstęp 273
2. Międzynarodowe standardy postępowania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych 275
3. Przepisy postępowania administracyjnego o postępowaniu w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych 277
4. Organizacja sądownictwa ubezpieczeń społecznych w Polsce 279

5. Powierzenie spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych sądom powszechnym ..	281
6. Przebieg postępowania odrębnego w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych – podstawowe odrębności i zasady nim rządzące	291
7. Podsumowanie	300

Sebastian Gajewski

<i>Model sądowej kontroli decyzji w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych a ochrona praw procesowych strony w tych postępowaniach</i>	303
--	-----

1. Wstęp	303
2. Pojęcie sprawiedliwości proceduralnej	304
3. Sądowa kontrola administracji jako gwarancja sprawiedliwości proceduralnej w postępowaniu administracyjnym	305
4. Sądowa kontrola administracji w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych a sprawiedliwość proceduralna w postępowaniu przed organem rentowym	307
5. Podsumowanie	313

Jakub Żurek

<i>Postępowanie dyscyplinarne wobec nauczycieli akademickich i nadzór sądowy nad nim</i>	317
--	-----

1. Wstęp	317
2. Charakter postępowania dyscyplinarnego	318
3. Organy biorące udział w postępowaniu dyscyplinarnym	321
4. Etapy postępowania wyjaśniającego	323
5. Uprawnienia pokrzywdzonego w postępowaniu dyscyplinarnym	327
6. Nadzór sądowy nad postępowaniem dyscyplinarnym	331
7. Podsumowanie	338

Anna Chmielarz-Grochał, Przemysław Florjanowicz-Błachut

<i>Bezpośrednie stosowanie Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności przez sądy administracyjne</i>	341
---	-----

1. Wstęp	341
2. Podstawy, formy i zakres stosowania Europejskiej Konwencji Praw Człowieka	343
3. Bezpośrednie stosowanie art. 3 Konwencji	347
4. Bezpośrednie stosowanie art. 6 Konwencji	349
5. Bezpośrednie stosowanie art. 8 Konwencji	352
6. Bezpośrednie stosowanie art. 9 Konwencji	357
7. Bezpośrednie stosowanie art. 11 Konwencji	360
8. Bezpośrednie stosowanie art. 14 Konwencji	361
9. Stosowanie art. 1 Protokołu nr 1	362
10. Stosowanie Europejskiej Konwencji Praw Człowieka w procedurach nadzwyczajnych	365
11. Podsumowanie	367

Magdalena Michalak

<i>Zakres ochrony prawa do dobrej administracji w UE – krytyczne refleksje na gruncie orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej</i>	371
--	-----

1. Wstęp	371
2. Zakres prawa do dobrej administracji	373

3. Problemy w zakresie ochrony prawa do dobrej administracji	375
3.1. Rozpatrzenie sprawy w rozsądnym czasie	376
3.2. Prawo do bycia wysłuchanym	380
3.3. Ochrona praw niewskazanych w art. 41 KPP	383
4. Luki w ochronie prawa do dobrej administracji?	385
5. Podsumowanie	386
Jarosław Janas	
<i>Sądowa kontrola administracji publicznej w Wielkiej Brytanii</i>	389
1. Zagadnienia ogólne	389
2. Suwerenność Parlamentu	390
3. Legislatura a judykatura	392
4. Przedmiotowy zakres kognicji sądownoadministracyjnej w sprawach indywidualnych	394
5. Podmiotowy zakres kognicji sądownoadministracyjnej w sprawach indywidualnych	395
6. Materialnoprawne podstawy kognicji sądownoadministracyjnej w sprawach indywidualnych	397
7. Formalnoprawne podstawy kognicji sądownoadministracyjnej w sprawach indywidualnych	398
8. Skutki prawne zastosowania procedury judicial review	405
9. Podsumowanie	408
Wykaz literatury	411